

290.

U m o w a

zawarta między Rzeczypospolitą Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem w celu wykonania artykułu 61 umowy z 24 października 1921 r. w sprawie zabezpieczenia kosztów procesowych i zaliczki na koszta sądowe.

(Zatwierdzona ustawą z dn. 17 grudnia 1924 r.
Dz. U. R. P. z roku 1925 № 1, poz. 5).

W celu zawarcia umowy dla wykonania artykułu 61 Warszawskiej Umowy z 24 października 1921 r. Rzeczypospolita Polska i Wolne Miasto Gdańsk ustawiły swymi pełnomocnikami:

Rzeczypospolita Polska:
Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Sprawiedliwości,
Włodzimierza Jabłonińskiego.

Wolne Miasto Gdańsk:
Senatorka Dr. Alberta Franka.

Pełnomocnicy, po wymianie pełnomocnictw i po uznaniu ich za wystarczające i należyte, ustalili we wzajemnym porozumieniu następujące postanowienia:

Art. 1.

Jeżeli obywatele jednej ze Stron umawiających się przed sądami drugiej Strony występują jako powodni lub interwenienci a mają miejsce zamieszkania na obszarze jednej z tych Stron, nie wolno na nich nakładać obowiązku zabezpieczenia lub depozowania pod jakąkolwiek bądź nazwą, czy to z tytułu ich charakteru jako cudzoziemców, czy też z powodu braku miejsca zamieszkania lub pobytu na obszarze danej Strony.

Zasada ta odnosi się również do zaliczki, której należy zażądać od powodów lub interwenientów na pokrycie kosztów sądowych.

Art. 2.

Wydane na obszarze jednej ze Stron umawiających się orzeczenia skazujące na zapłacenie kosztów procesowych powoda lub interwenienta, który na zasadzie artykułu 1 lub ustawy obowiązującej w miejscu wniesienia skargi uwolniony był od obowiązku zabezpieczenia, depozowania lub zaliczki,

zwischen der Freien Stadt Danzig und der Republik Polen zur Ausführung des Artikels 61 des Abkommens vom 24 Oktober 1921 betreffend die Sicherheitsleistung für die Prozesskosten und die Vorauszahlung der Gerichtskosten.

Die Freie Stadt Danzig und die Republik Polen haben zum Zwecke des Abschlusses eines Abkommens zur Ausführung des Artikels 61 des Warschauer Abkommens vom 24 Oktober 1921 als ihre Bevollmächtigten bezeichnet:

Die Freie Stadt Danzig:
Senator Dr. Albert Frank,

Die Republik Polen:
Den Abteilungschef im Justizministerium Włodzimierz Jabłonski.

Die Bevollmächtigten haben, nachdem sie ihre Vollmachten ausgetauscht und als gut und richtig befunden haben, folgende Bestimmungen im beiderseitigen Einvernehmen festgesetzt:

Art. 1.

Den Angehörigen des einen vertragsschliessenden Teiles, die vor den Gerichten des anderen Teiles als Kläger oder Interventen auftreten und im Gebiete eines der beiden Teile ihren Wohnsitz haben, darf wegen ihrer Eigenschaft als Ausländer oder wegen Mangels eines inländischen Wohnsitzes oder Aufenthaltes keine Sicherheitsleistung oder Hinterlegung, unter welcher Benennung es auch sei, auferlegt werden.

Die gleiche Regel findet Anwendung auf die Vorauszahlung, die von den Klägern oder Interventen zur Deckung der Gerichtskosten einzufordern wäre.

Art. 2.

Ergeht im Gebiete eines der beiden Vertragsenteile eine Verurteilung in die Prozesskosten gegen einen Kläger oder einen Interventen, der von der Sicherheitsleistung, Hinterlegung oder Vorauszahlung auf Grund des Artikels 1, oder eines im Gebiete der Klageerhebung geltenden Gesetzes befreit ist, so

winny być także na obszarze drugiej Strony umawiającej się uznane za wykonalne na wniosek wierzyciela, przyczem nie można żądać żadnych opłat.

Zasada ta stosuje się również do orzeczeń sądowych, którymi później ustaloną wysokość kosztów procesowych.

Pod orzeczeniami sądowemi w znaczeniu niniejszej umowy rozumieć należy także uchwały ustalające koszta wydane przez sekretarzy sądowych w zakresie ich właściwości.

Art. 3.

Wierzyciel, któremu koszta przyznają, winien podanie o uznanie wykonalności wniesć bezpośrednio w sądzie tej Strony, na której obszarze wykonanie ma nastąpić.

Dla uznania wykonalności miejscowo właściwym jest sąd powszechny dłużnika, skazanego na zwrot kosztów. W razie braku takiego sądu, właściwym jest sąd, w którego okręgu znajduje się majątek dłużnika. Odnośnie do wierzytelności za miejsce położenia majątku uważać należy miejsce zamieszkania dłużnika, a jeżeli wierzytelność zabezpieczona jest na pewnej rzeczy, w takim razie miejsce, w którym ta rzecz się znajduje. Gdyby i ta właściwość sądu nie dała się uzasadnić, w takim razie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej właściwym będzie sąd powiatowy w Toruniu, na obszarze zaś Wolnego Miasta Gdańska sąd powiatowy (Amtsgericht) w Gdańsku.

Rzeczną właściwość określają przepisy obejmujące na obszarze tej Strony, u której wykonanie ma nastąpić.

Art. 4.

Do wniosku należy dodać wygotowanie orzeczenia wraz z sądowem zaświadczenie prawomocności i wykonalności oraz z przekładem na język używany w sądzie, do którego wnioskodawca się zwróci.

Przekłady wspomniane winny być uwierzytelnione przez tłumacza sądownie zaprzysiężonego jednej lub drugiej Strony.

Uchwały ustalające koszta, wydane przez sekretarzy sądowych, winne być uwierzytelnione stosownie do artykułu 66 umowy z 24 października 1921 r.

Art. 5.

Sąd, do którego wnioskodawca się zwróci, winien wydać orzeczenie, uznające wykonalność przy zastosowaniu swego ustawodawstwa bez wysłuchania Stron, przyczem pozostaje nienaruszone prawo późniejszego rekursu.

Art. 6.

Jako język sądowy w znaczeniu niniejszej umowy będzie uważany na obszarze Polski język polski, na obszarze Wolnego Miasta Gdańska język niemiecki.

Art. 7.

W razie przystąpienia obu Stron umawiających się do Haskiej Konwencji procesowej z dnia 17 lipca 1905 r. umowa niniejsza pozostaje mimo to w mocy. Dobrodziejstwa tej umowy będą jednak w tym wypadku przysługiwane tym wszystkim obywatelom obu umawiających się Stron, którzy mają swoje miejsce zamieszkania w jednym z Państw, należących do Konwencji Haskiej.

ist diese Verurteilung auf Antrag des Kostengläubigers auch im Gebiete des anderen vertragsschließenden Teiles für vollstreckbar kostenfrei zu erklären.

Die gleiche Regel findet Anwendung auf gerichtliche Entscheidungen, durch die der Betrag der Kosten des Prozesses später festgesetzt wird.

Unter gerichtlichen Entscheidungen in diesem Sinne sind auch die von der Gerichtsschreibern innerhalb ihrer Zuständigkeit erlassenen Kostenfestsetzungsbeschlüsse zu verstehen.

Art. 3.

Der Kostengläubiger hat den Antrag auf Vollstreckbarkeitserklärung unmittelbar bei dem Gericht desjenigen Teiles zu stellen, in welchem vollstreckt werden soll.

Offiziell zuständig für die Vollstreckbarkeitserklärung ist das Gericht, bei dem der Kostenschuldner seinen allgemeinen Gerichtsstand hat. Fehlt es an einem solchen, so ist das Gericht zuständig, in dessen Bezirk sich Vermögen des Schuldners befindet. Bei Forderungen gilt als Ort, wo das Vermögen sich befindet, der Wohnsitz des Schuldners und, wenn für die Forderung eine Sache zur Sicherheit haftet, auch der Ort wo die Sache sich befindet. Fehlt es auch an diesem Gerichtsstande, so ist im Gebiet der Freien Stadt Danzig das Amtsgericht in Danzig, in Polen das Kreisgericht Thorn zuständig.

Im Übrigen regelt sich die sachliche Zuständigkeit nach den Bestimmungen des Landes, in welchem vollstreckt werden soll.

Art. 4.

Dem Antrage ist eine Ausfertigung der Entscheidung mit einer Bescheinigung des Gerichtes über die Rechtskraft und Volilstreckbarkeit nebst einer Übersetzung in die Sprache des angegangenen Gerichtes beizufügen.

Die Übersetzungen sind durch einen gerichtlich beeidigten Dolmetscher des einen oder anderen Teiles zu beglaubigen.

Die Kostenfestsetzungsbeschlüsse der Gerichtsschreiber sind gemäss Artikel 66 des Abkommens vom 24 Oktober 1921 zu beglaubigen.

Art. 5.

Das angegangene Gericht hat gemäss der Gesetzgebung seines Landes die Vollstreckbarkeitserklärung für das Gebiet seines Landes ohne Anhörung der Parteien, jedoch unbeschadet eines späteren Rekurses, zu erlassen.

Art. 6.

Als Gerichtssprache im Sinne dieses Abkommens gilt auf Danziger Seite die deutsche, auf polnischer Seite die polnische Sprache.

Art. 7.

Sollten beide Vertragsteile dem Haager Abkommen über den Zivilprozess vom 17 Juli 1905 beitreten, so bleibt trotzdem dieses Abkommen in Kraft. Die Wohltaten dieses Abkommens sollen dann jedoch allen Angehörigen der beiden vertragsschließenden Teile zu Gute kommen, die in einem der Vertragsstaaten des Haager Abkommens ihren Wohnsitz haben.

Art. 8.

Obie Strony zobowiązują się udzielać sobie jak-najpierw wyjaśnień w przedmiocie postanowień, któreby wydały w celu wykonania tej umowy.

Art. 9.

Niniejsza umowa może być przez każdą Stronę wypowiedziana z terminem sześciomiesięcznym.

Jeżeli w wypadku skorzystania z prawa wypowiedzenia porozumienie w przedmiocie innego sposobu uregulowania kwestyj wymienionych w artykule 61 Warszawskiej Umowy nie przysiąło do skutku, w takim razie pozostaje każdej Stronie zastrzeżone prawo doprowadzenia do uregulowania tych kwestyj w drodze rozstrzygnięcia na zasadzie art. 39 Konwencji Paryskiej z 9 listopada 1920 r.

Art. 10.

Niniejsza umowa wchodzi w życie ósmego dnia po wymianie not pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Senatem Wolnego Miasta Gdańsk stwierdzających, że umowa została już zatwierdzona w Polsce względnie w Wolnym Mieście Gdańsku.

Wygotowano w Gdańsku dnia czternastego lutego roku tysiąc dziewięćset dwudziestego czwartego w dwóch równobrzmiących oryginałach w języku polskim i niemieckim, które oba są równie miarodajne.

(—) Dr. jur. Albert Frank.

Art. 8.

Beide Teile verpflichten sich, einander die von ihnen zur Ausführung dieses Abkommens etwa erlassenen Bestimmungen alsbald mitzuteilen.

Art. 9.

Dieser Vertrag kann von beiden Teilen mit sechsmonatiger Frist gekündigt werden.

Wird von diesem Kündigungsrechte Gebrauch gemacht und kommt alsdann eine anderweitige Regelung der im Artikel 61 des Warschauer Abkommens erwähnten Fragen durch gegenseitiges Einvernehmen nicht zu stande, so bleibt jedem Teile vorbehalten, eine solche Regelung durch eine Entscheidung gemäß Artikel 39 des Pariser Abkommens vom 9 November 1920 herbeizuführen.

Art. 10.

Das vorliegende Abkommen tritt am achten Tage nach dem Austausch von Noten zwischen dem Senat der Freien Stadt Danzig und der Regierung der Republik Polen in Kraft, in welchen festgestellt wird, dass das Abkommen in der Freien Stadt Danzig beziehungsweise in Polen genehmigt worden ist.

Gegeben zu Danzig den vierzehnten Februar im Jahre eintausendneinhundertvierundzwanzig in zwei gleichlautenden Urschriften in deutscher und polnischer Sprache, welche Sprachen beide gleich massgebend sind.

(—) Włodzimierz Jabłoński